

Prvi međunarodni uspjeh hrvatskih športašica

„DAN PRIJE ODLASKA NAŠE HAZENAŠICE OČEKUJU U NAJVEĆOJ NERVOZI I STREPNI, DA LI ĆE DOĆI OBEĆANA POMOĆ. I KADA SU NADE VEĆ SKORO PROPALE..., STIŽE VIJEST, DA JE MINISTARSTVO ZA FIZIČKO VASPITANJE ODOBRILO TROŠAK ZA PUT U LONDON. NOVAC NARAVNO NIJE STIGAO I NAŠE HAZENAŠICE ODLAZE NA PUT ZADUŽUJUĆI SE ZA PUT KOD 'PUTNIKA'”, PISAO JE JUTARNJI LIST PRIJE LONDONSKOG NATJECANJA. NA KRAJU, TE SU IZVANREDNE ŠPORTAŠICE UČINILE MNOGO ZA AFIRMACIJU ŽENSKOG ŠPORTA KOJI JE DO TADA U HRVATSKOJ PRAKTIČNO BIO NEPOZNAT

Piše **Liljana Jazbinšek**

Reprezentacija Jugoslavije u hazeni pobijedila je u Zagrebu reprezentaciju Poljske sa 10-3 (6-1) u kvalifikacijskoj utakmici za nastup u finalu na IV. svjetskim ženskim igrama u Londonu 1934. Budući da je i Čehoslovačka pobijedila Poljsku, ona je bila druga sudi- onica tog finala. Ta je reprezentacija bila pobjednik u ha- zeni III. svjetskih ženskih igra u Pragu 1930. godine.

Od Jugoslavenskog saveza ženskih sportova igračice su dobile upute da se pripremaju u klubovima jer za zajedni- čko okupljanje nije bilo novca. Domaćin Igara plaćao je boravak svim ekipama, a Savez je trebao platiti putne troškove do Londona i natrag. Kako su sve igračice bile zaposlene, morale su uzeti dopust da bi mogle otići u En- glesku.

Svi su bili oduševljeni njihovim uspjehom, a ministar fizičkog vaspitanja u tadašnjoj jugoslavenskoj vladi obe- ćao je plaćanje 10.000 dinara troškova za dvoboj s Polj- skom i 300.000 dinara za London. Budući da obećani no- vac nije stigao, svaka je igračica podigla kredit u putni- čkoj agenciji „Putnik”.

Napis urednika športske rubrike u Jutarnjem listu

U članku pod naslovom „Tako ti je na tom svijetu” po- znati športski djelatnik i vlasnik trgovine športskim rekvi- zitima na Zrinjercu u Zagrebu, Pavao Kauders, napisao je: „Kroz mjesec i mjesec sabiraju naše hazenašice mi- lodare za put u London. U tom njihovom radu bacaju im se klipovi pod noge, zabranjuje im se na utakmicama sa- kupljanje u tu svrhu, jer da to šteti ugledu utakmice. Po- duzimaju se koraci, da se i najkompetentniji uvjere, da je naša hazena na zamjernoj visini i da su nam igračice ka- dre, da se uspješno ogledaju s moćnim teamom Čehoslo- vačke. One obećavaju dati sve od sebe i mole, da im se povjeri ta velika, teška i odgovorna zadaća. Kukaju na sve strane i jedva ih se može uvjeriti obećanjem da će sti- ċi pomoć. Dan prije odlaska naše hazenašice očekuju u najvećoj nervozi i strepnji, da li će doći obećana pomoć. I kada su nade već skoro propale i kada sa horizonta ne- staje rumenilo naše pobjede u Londonu, stiže vijest, da je Ministarstvo za fizičko vaspitanje odobrilo trošak za put u London. Novac naravno nije stigao i naše hazenašice odlaze na put zadužujući se za put kod 'Putnika'. Brzo spremaju svoje haljine, lijepu narodnu nošnju, da u dale-

kom svijetu pokažu našu lijepu narodnu umjetnost. Pod najvećom stegom skromno i bez ikakve reklame, bez ika- kvih izjava, one očekuju veliku borbu, da izvrše svoju za- daću sebi i našim bojama u čast”.

Put u London

U ponedjeljak 6. kolovoza 1934. oko 18 sati krenula je naša ekspedicija u London. Zbog štednje je na put krenu- lo sedam igračica s dvije rezerve i tajnik Saveza Teodor Fuhrmann kao vođa puta, dakle ukupno 10 osoba. Svaka je igračica trebala uzeti hranu za put do Londona. Vozile su se u trećem razredu brzog vlaka od Zagreba do Münchena na tvrdim drvenim klupama. U utorak 7. kolo- voza ujutro stigle su u München gdje su prešle na vlak za Köln. Budući da je bilo ljeta hrana im se pokvarila pa su je morale baciti. Kada su navečer stigle u Köln, ukrcale su se na vlak za Ostende gdje su stigle rano ujutro 8. ko- lovoza. Nakon toga slijedio je put brodom po nemirnom moru. Iz Dovera su vlakom stigle u London u srijedu oko 17 sati, nakon 48-satnog putovanja. Na kolodvoru su ih dočekali predstavnici organizacijskog odbora IV. svjet- skih ženskih igara.

Stigle posljednje

U Londonu su reprezentativke odsjele u hotelu „Bri- stol”, zajedno sa svim sudionicama Igara. Naše su igračice stigle posljednje. Utakmica s Čehoslovačkom igrala se već sutradan. Odmah nakon ručka krenule su na Stadion White City podzemnom željeznicom. Nešto prije 15 sati trebale su sudjelovati u mimohodu svečanog otvaranja IV. svjetskih ženskih igara. Utakmica je, umjesto u zaka- zanih 17 sati, počela sat kasnije.

Za reprezentaciju Jugoslavije nastupile su Anica Oman (Ilirija, Ljubljana), Fanika Bernik (Atena, Ljubljana), Zlata Cuvaj (Marsonia, Slavonski Brod), Melita Lovren- čić, Marica Cimperman, Zdenka Kunštek, Ivka Tonković, Ema Gršetić i Nada Bobinsky (Concordia, Zagreb).

Sjajna igra naše ekipe

Dolazak na teren naše reprezentacije spiker je pozdra- vio riječima: „Eto, sada ulazi ženski Arsenal”!

Reprezentacija je u brzom igri do poluvremena povelila 3-1. Čehinje su smanjile rezultat na 3-2, ali je pogodak Na-

Reprezentacija Jugoslavije u hazeni u mimohodu na otvaranju IV. svjetskih ženskih igara na stadionu White City u Londonu 1934. godine

de Bobinsky povećao prednost (4-2). Međutim, iskusne su Čehinje izjednačile (4-4) i povele (5-4). Taj je vodeći pogodak postignut nakon što je sudac zbog prekršaja prekinuo utakmicu, no gledatelji su ga već proslavljali, a nesnalažljivi ga je poljski sudac priznao. Međutim, kapetanica ekipe Zlata Cuvaj nije se dala smesti i uvjerila je suca da pogodak nije regularan pa ga je on ipak poništio. Nakon toga Nada Bobinsky postigla je dva pogotka za prvi veliki međunarodni uspjeh reprezentacije u kojoj je većina igračica bila iz hrvatskih klubova.

Trener Cuvaj prvi čestitao

Trener Bogdan Cuvaj, koji je reprezentaciju vodio 10 godina, ali nije s njom putovao, prvi je brzojavno čestitao. Predstavnik jugoslavenskog konzulata Subotić svakoj je igračici dao jednu funtu. To je bio jedini novac koji su igračice primile u karijeri. Na molbu organizatora reprezentacija je odigrala još jednu utakmicu s ekipom poljskih atletičarki i dviju naših pričuvnih igračica i pobijedile 6-5. Taj se propagandni dvoboj toliko dopao nazočnima da je naša ekipa dobila poziv za dvotjednu turneju po Kanadi. Međutim, naše igračice o tome nisu smjele ni sanjati.

Svečani doček u Zagrebu

Usljedio je povratak: reprezentacija je iz Londona krenula 13. rujna i već na granici u Jesenicama dva dana kasnije priređen joj je svečani doček. Isto se ponovilo u Kranju i Ljubljani. U Zagrebu na kolodvoru igračice je dočekalo nekoliko tisuća građana. Prvi ih je pozdravio predsjednik Jugoslavenskog olimpijskog odbora Stevan Hadži, pa predsjednik Saveza sportskih saveza Jugoslavije, i predsjednik Jugoslavenskog saveza ženskih sportova Antun Nedved. Na kraju je govorio predsjednik HŠK Concordie Ante Mudrinić. Mnoštvo je, na čelu s igračica-

ma, uz vojnu glazbu krenulo Zrinjcem, Jelačić placem, Ilicom i Gundulićevom do zgrade Kola gdje je u tamošnjem restoranu priređen ručak.

O tom se uspjehu dugo s ponosom govorilo, a gledajući iz povijesne perspektive, valja istaknuti da su te izvanredne športašice učinile mnogo za afirmaciju ženskog športa koji je do tada u Hrvatskoj praktično bio nepoznat.

Literatura

1. Cuvaj, Z. (1971). Uspomene igračica Jugoslavije sa Svjetskog prvenstva u Londonu 1934. godine. Povijest sporta. 5(2), 429 - 440
2. Cuvaj, B. (1972). Dvanaest utakmica reprezentacije Jugoslavije u hazeni 1924 - 1935. Povijest sporta. 19(3), 919 - 925
3. Cuvaj, B. (1977). Hrvatski športski klub Concordia u Zagrebu. Povijest sporta. 31(8), 2732 - 2746